

krogerus

Krogeruksen
Insolvenssi-iltapäivä
2024

krogerus

Maailmankauppa murroksessa – Miten pieni maa pärjää suurempien mittelöidessä?

Sanna Kurronen
Vanhempi ekonomisti
Suomen Pankki

SUOMEN PANKKI
EUROJÄRJESTELMÄ

FINLANDS BANK
EUROSYSTEMET

Maailmankauppa murroksessa

-Miten pieni maa pärjää suurten mittelöidessä?

Sanna Kurronen
Suomen Pankki

Mitä merkkejä maailmantalouden pirstoutumisesta on?

- Irti Kiinasta, irti Venäjästä –tavoitteena strateginen autonomia
- Maailman tavarakaupan kehitys on ollut vaisua, pysyykö kasvu hitaana?
- Teollisuuspolitiikan uusi nousu

Maailmantalous pirstoutuu – vai irtautuvatko länsimaat vain Kiinasta ja Venäjältä?

Irti Kiinasta

- USA pyrkii patoamaan Kiinaa
  - Huipputeknologian saatavuus
  - Yhteistyön rajoittaminen
  - Riippuvuus raaka-aineista
- Kiinaan suuntautuvien investointien väheneminen
- Mitä tekee Eurooppa?

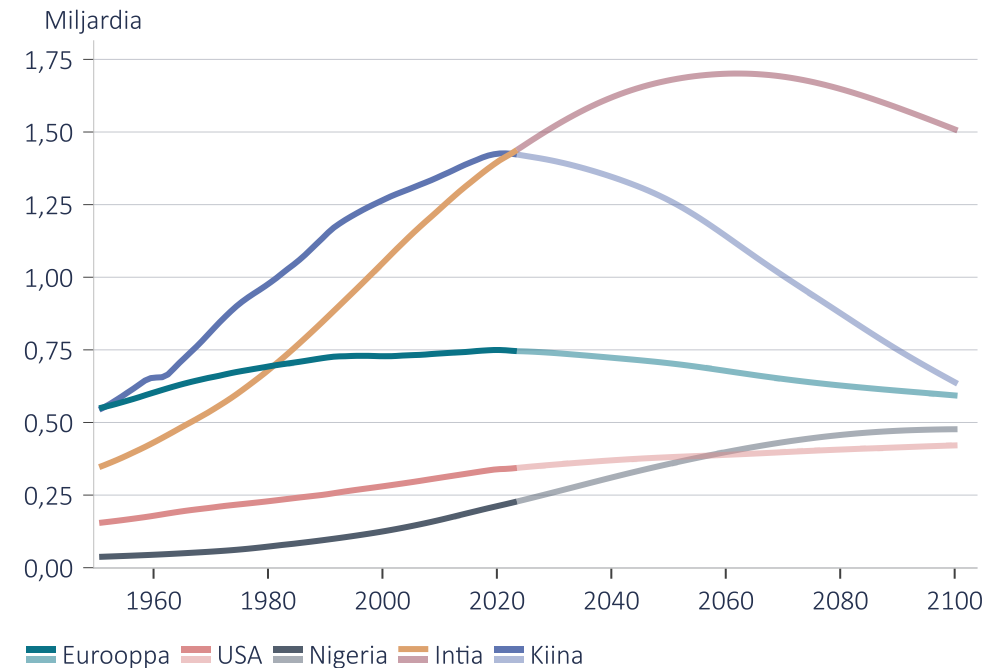
Irti Venäjältä

- Irtautuminen Venäjän energiasta
- Haaste pääosin Euroopalle
- De facto riippuvuus säilyy niin pitkään kun öljy on merkittävä energian lähde

Kiinan talous syvissä ongelmassa

- Kiinan investointeihin nojaava velkavetoinen kasvumalli yskii, mutta keinoja siirtyä kulutusvetoisempaan talouteen ei ole esitetty.
- Väestön supistuminen vie kasvun eväitä.
- Heikentääkö eristäytyminen USA:sta tuottavuuskasvua ja innovaatioita?
- BKT:n kasvu silti Suomen Pankin ennusteessa noin 3-4 % luokkaa lähivuosina.

YK:n väestöennuste, perusura

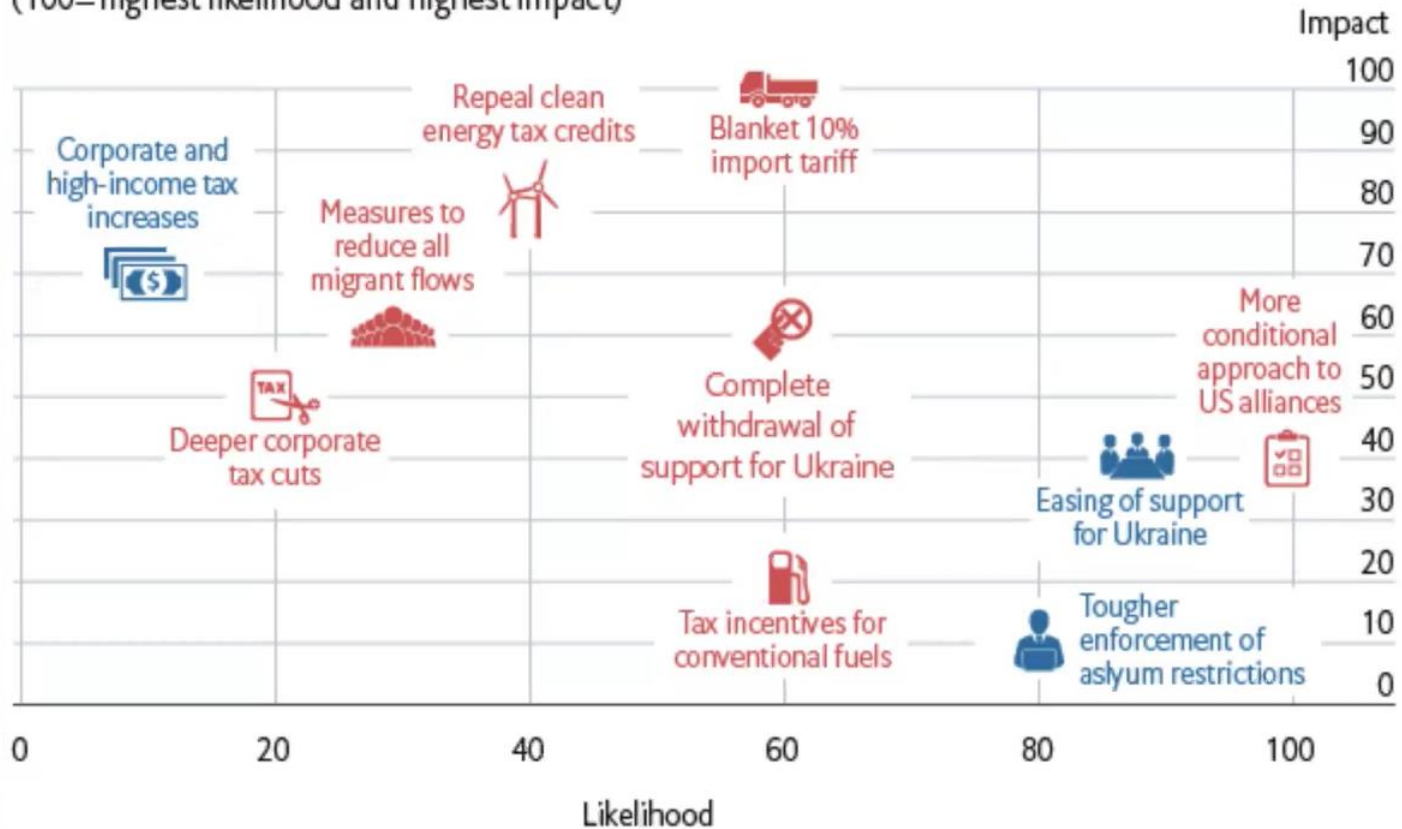

Lähde: YK, Suomen Pankki, Macrobond

USA ei peruuta protektionistisista toimistaan

Potential policy shifts under a Biden or Trump second term

(100= highest likelihood and highest impact)

Note. Policies in red indicate those likely under Donald Trump; policies in blue are likely under Joe Biden.

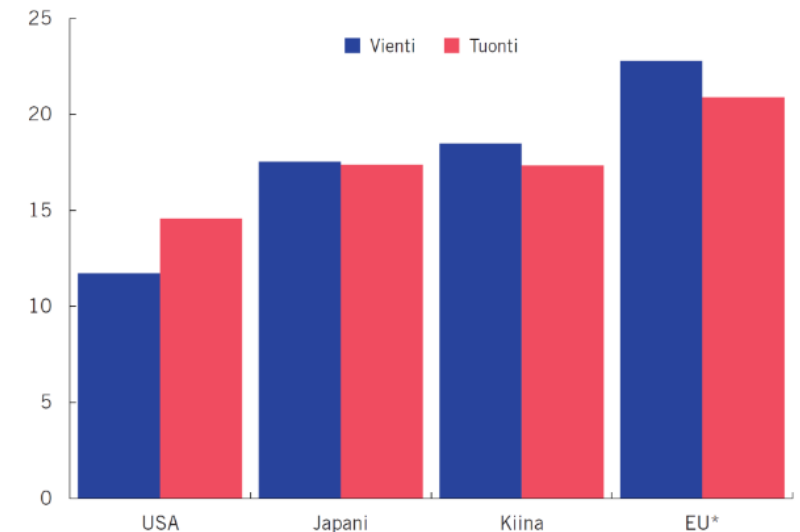
Sources: EIU.

Lähde: EIU

Euroopan rooli ratkaiseva

- USA:n ja Kiinan vastakkainasettelu näyttää jatkuvan joka tapauksessa.
- EU:lle ulkomaankauppa on kuitenkin paljon tärkeämpi kuin USA:lle
- Kuinka aggressiivisesti Eurooppa lähtee patoamaan Kiinaa?
  - Kiinan polkumyynti ja siihen suhtautuminen (aurinkopaneelit, autot)
  - Strateginen riippumattomuus
  - Onko EU:n sisälläkään yhteinen tilannekuva saavutettavissa
- Eurooppa pakotettuna energiamurrokseen, vihreä siirtymä vahvistaa omavaraisuutta.

Bruttovienti ja -tuonti suhteessa bkt:hen 2019 (prosenttia)

* EU:n kauppa EU-maiden ulkopuolelle (extra-EU27).

Lähde: Eva

Hyytyykö maailmankauppa?

- Maailman tavarakaupan kasvu on jäänyt viime vuosina vaisuksi.
- Kaupan vaisuus ei kuitenkaan välttämättä kerro protektionismin lisääntymisestä.
- Yksi selitys on myös kulutuksen siirtyminen tavaroista palveluihin.

Maailman tavarakaupan kasvu on pysähtynyt

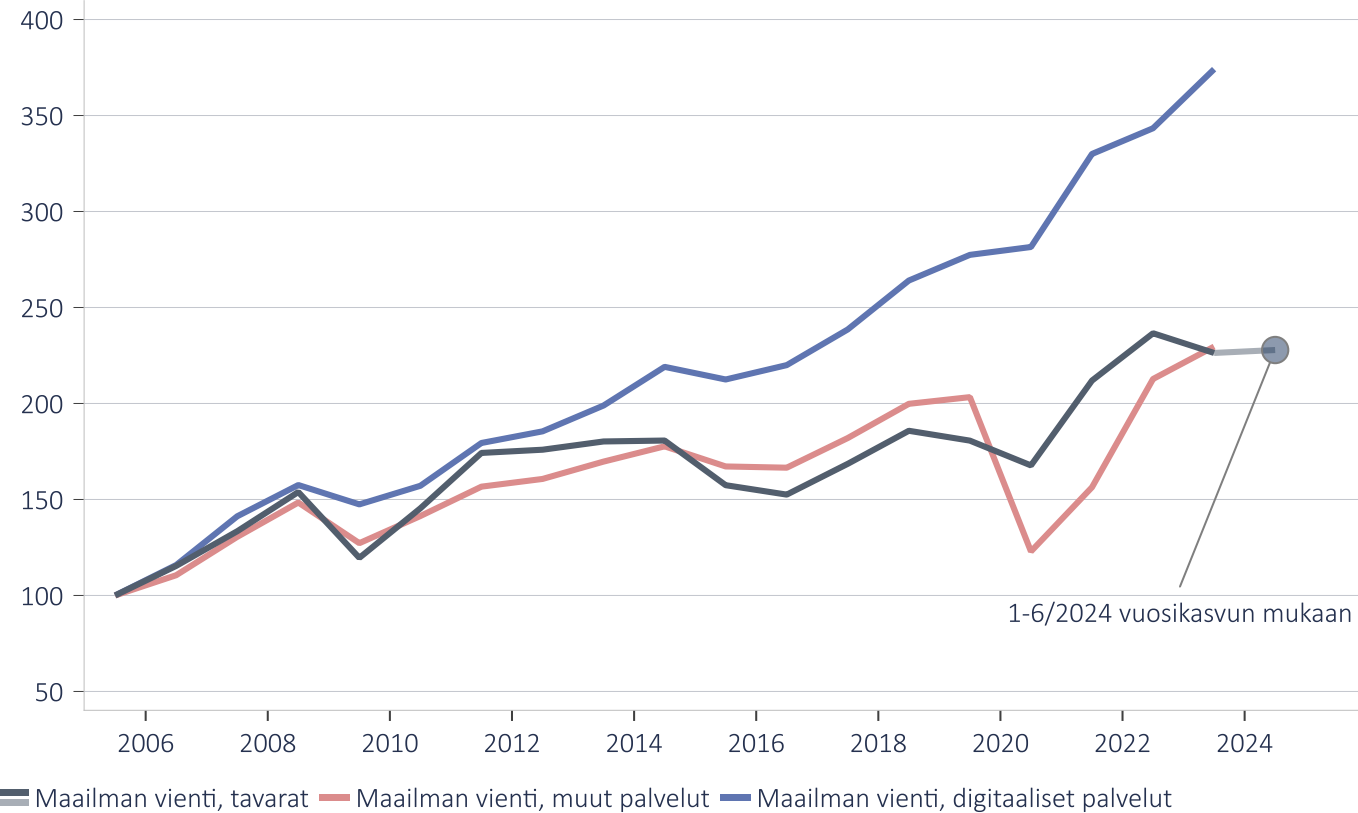

Lähde: CBP, Suomen Pankki, Macrobond

Digipalveluissa maailmankauppa kasvaa nopeasti

Maailmankauppa kasvaa digipalveluissa

Indeksi, 2005=100

Lähde: WTO, IMF, Suomen Pankki, Macrobond

@Macrobond/Company Account/Sanna/World Services export_digital_others

Teollisuuspolitiikan uusi nousu – mitä sillä tavoitellaan?

Tavoitteena omavaraisuus?

- Near-shoring ei välttämättä muuta paljoa (vrt. kiinalaiset tehtaot Meksikossa)
- Riippuvuuksia hyvin vaikea tarkkaan selvittää
- Kasvava omavaraisuus nostaa hintoja (vrt. Kiina-ilmion tuoma hintojen lasku)

Tavoitteena vihreä siirtymä?

- Julkiset tuet ovat haittojen hinnoittelua tehottomampi mutta poliittisesti helpompi tapa edistää vihreää siirtymää
- Mikä on julkisen velkaantumisen pitkän aikavälin näkymä ja seuraukset?

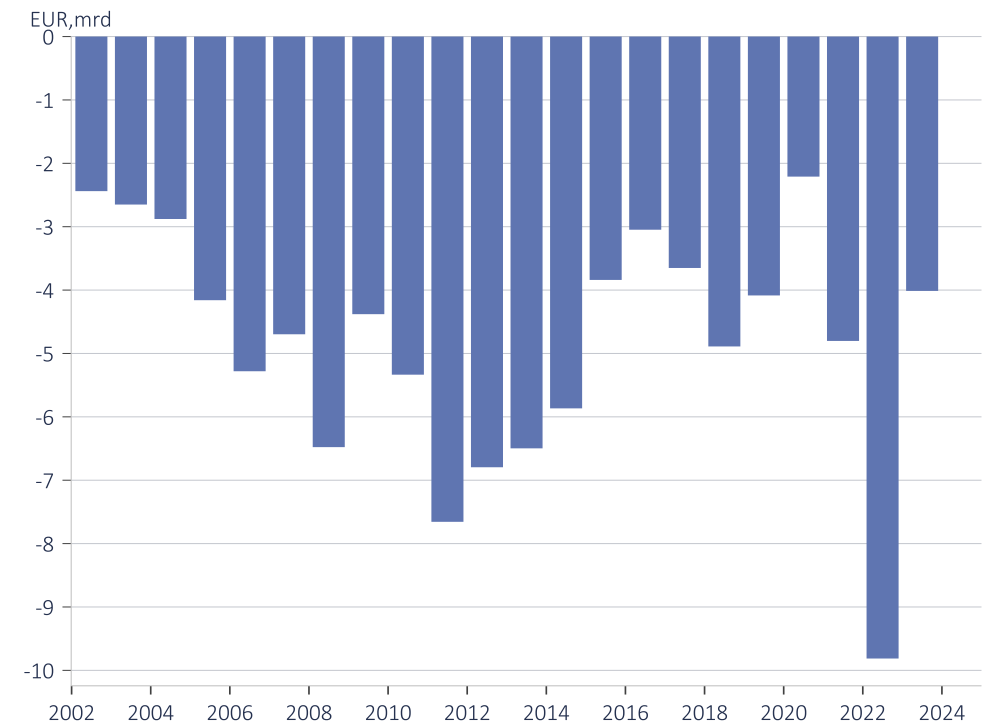
Tavoitteena työpaikat?

- Työllisyyspolitiikkana teollisuuspolitiikka on erityisen tehotonta ("tehtaot palaavat, työpaikat eivät")
- Mm. koulutus, kannustava sosiaaliturva ja palkkaamisen kynnyistä madaltavat uudistukset ovat parempaa työllisyyspolitiikkaa

Suomen talous vastaa haasteeseen

- Osaava väestö sopeutuu uuteen tilanteeseen – oli se mikä tahansa
- Edulliselle ja päästöttömälle kotimaiselle energialle löytyy kyllä käyttöä
- Energian (=öljyn) tuonti alas, viennissä katse arvonlisän nostoon (palvelut)
- Pieni maa ei voi voittaa isoja valtiontuissa – panostukset kilpailullisuuteen, ketteryyteen ja osaamiseen

Suomen energian nettovienti

Lähde: Suomen Pankki, Macrobond

Kiitos!

Sanna Kurronen
Suomen Pankki

